

Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Bedrogen in zoveelste convenant.

2023 Milieubeweging trekt steun windturbines op land in: op zee is genoeg plek. Sorry guys.

Landelijk overleg over biomassa stilgelegd

Trouw 7 juli 2021

Energie • Milieuorganisaties stappen samen uit het overleg over biomassa. Nieuw onderzoek toont aan dat houtstook oerbos en dierenleven schaadt.

Frank Straver
duurzaamheid en natuur

Na acht jaar polderen over milieuregels voor de houtstukjes die in de oven van Nederlandse elektriciteitscentrales gaan, loopt de voltallige milieubeweging weg van de landelijke overlegtafel. Greenpeace, WNF, Natuur & Milieu, Milieudefensie, en de Natuur- en Milieufederaties stappen woensdag samen demonstratief uit het 'Convenant duurzame biomassa'. Doel van dit overleg was: zorgen dat biomassa, een omstreden energiebron, in Nederland alleen gewonnen wordt uit resthout of duurzame biomassa-oogst, zonder kaalkap van bos.

Een nieuwe studie laat zien dat dit doel niet wordt gehaald. Daarin zet de gerenommeerde stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) nauwgezet uiteen hoe de oogst van houtpellets, gemaakt van verhakkelende takken en boomstronken, in Estland verloopt. Dat is zeer relevant, omdat Estland naast Canada en de VS de belangrijkste leverancier van hout aan energiecentrales Nederland is – eigen hout heeft Nederland slechts beperkt.

De oogst van biomassahout in Estland is een aanslag op de lokale natuur en het dierenleven, concludeert SO-

Houtkap, hier in Kurgja, brengt de natuur in Centraal-Estland grote schade toe, zegt Greenpeace.

FOTO'S KARL ADAMI GREENPEACE

Oerbos van honderden jaren oud wordt gekapt om Nederland van biomassa te voorzien

MO. De studie, waartoe Greenpeace de opdracht gaf, noemt talrijke gevallen van schadelijke bomenkap door het bedrijf Graanul Invest, dat geldt als marktleider in de export van hout-

stukjes. Oerbos van honderden jaren oude dennenbomen werd gekapt, aldus SOMO. Ook belangrijke herdenkingsbomen werden geveld.

Daar waren al tal van waarschuwingen over, maar die ontbeerden wetenschappelijke status. Nu SOMO de nadelige milieueffecten van biomassa-productie in Estland stevig op een rij heeft gezet – de studie zit vol met lokaal onderzoek en fotomateriaal – is volgens de Nederlandse milieubeweging de maat vol. Gevallen van kaalkap, waar bedreigde vogelsoorten zoals de hazelhoen, de roodhalsvliegenvanger en de drieteenspecht leef-

gebied verliezen, is volgens de milieubeweging het bewijs dat blijven overleggen met de energiesector zinloos is.

Hun oproep is: stop met de verbranding van biomassa, want het streven om alleen verantwoord hout te gebruiken faalt. Energiebedrijven blijven erbij dat milieuvriendelijke inzet van biomassa mogelijk is, met de juiste afspraken en controles.

Door collectief weg te lopen van de overlegtafel geven de milieuorganisaties een signaal aan de politiek en de formatie. Als één front, inclusief organisaties Natuur & Milieu, bij wie

polderen in het DNA zit, laten ze nu weten het vertrouwen in duurzaam gebruik van biomassahout kwijt zijn. De 3,5 miljard euro overheidssubsidie die energiebedrijven is toegezegd om groene stroom te produceren door houtstukjes te verbranden moet volgens hem worden stop gezet. Een meerderheid in de Tweede Kamer wil houtverbranding afbouwen, het tijdschap daarbij blijft ongewis.

Doordat de milieubeweging in 2013 instemde met het Convenant Duurzame biomassa ontnam de milieubeweging zichzelf de ruimte om houtstook aan te vechten. Dat merkte Greenpeace toen de milieclub in 2019 een kort geding aanspande om een einde aan biomassaverbranding door kolencentrales, die geïmporteerde houtstukjes grootschalig meestoken voor de productie van elektriciteit. De rechter verwees Greenpeace terug naar de overlegtafel.

Want in het Convenant stond dat de milieubeweging en de energiesector bij een geschillencommissie moeten overleggen, in het geval van ruzie. De rechter nam de klacht van Greenpeace niet in benadeling. Door nu nadrukkelijk afstand te nemen met het convenant hoopt Greenpeace los te komen van de polderafpraak, waar de klimaatorganisatie in 2019 tegen heug en meug mee instemde.

Zeker nadat het adviesbureau DNV GL in 2019 becijferde dat het verbranden van houtkorrels op de korte termijn leidt tot een hogere uitstoot van broeikasgas (CO₂) dan het verbranden van steenkool of aardgas, kreeg spijt over de polderafspraken voor biomassastook de overhand binnen de milieubeweging.